

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Տնօրեն՝ *Բեկեթ* Ա. Բալյան

<< 31 >> 08 2023թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

<<Չարենցավանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա_ի անվան N3 հիմնական դպրոց>>ՊՈԱԿ

III Գ դասարան

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան
Չիլինգարյան Մարինե Միխայիլի
դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<< 2023_2024 __ >> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԱԿԱՆ ԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը:

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն:

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն:

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչի նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները:

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

Ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

Ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Խամար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ցանկություն
1	3 թաղ. 72 ենք 28 բն.	094.77.85.77	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
2	6 թաղ. 112 ենք 20 բն.	077.37.89.37	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
3	2 թաղ. 92 ենք 35 բն.	093.33.56.75.	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
4	3 թաղ. 212 ենք 22 բն.	093.39.21.22	Սաթենկար ՄՊԸ ձևարար	ապահով	Կատարված է
5	3 թաղ. 152 ենք 29 բն.	094.25.82.57	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
6	3 թաղ. 12 շենք 43 բն.	077.95.52.80.	Ջազզվե ՄՊԸ բարմեն	ապահով	Կատարված է
7	3 թաղ. 13 շենք 12 բն.	077.30.10.79.	Գեղարքունիքի մարզ Շողակաթի համայնքապետարան՝ Ծափաթաղ բնակավայրի վարչական ղեկավար:	ապահով	Կատարված է
8	3 թաղ. 9 շենք 36 բն.	077. 97. 12. 03.	Մայրը Ծիծեռնակ մանկապարտեզում՝ հաշվապահ	ապահով	Կատարված է
9	2 թաղ. 9 շենք 39 բն.	098.90.53.43.	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
10	3 թաղ. 40 շենք 28 բն.	098.90.81.01.	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
11	3 թաղ. 12 շենք 13 բն.	077.06.83.02.	Երևանի շոկելաղի գործարան՝ ներքին գնումների մասնագետ	ապահով	Կատարված է
12	3 թաղ. 17 շենք 40 բն.	094.65.60.63.	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
13	3 թաղ. 33 շենք 40 բն.	093.39.76.63.	ՀՀ ՋՈՒ գլխավոր շտաբ	ապահով	Կատարված է
14	5 թաղ. 13 շենք 9 բն.	098.00.45.66	“Եղիցի լույս” ԲՀ տեղամասի պետ	ապահով	Կատարված է
15	3 թաղ. 2 շենք 18/19 բն.	094.52.32.60	Շինարար	ապահով	Կատարված է
16	5 թաղ. 13 շենք 4 բն.	077.84.95.00	“Ասկե Գրուպ” ՓԲԸ	ապահով	Կատարված է
17	3 թաղ. 13 շենք 31 բն.	094.53.87.64.	Կոտայք գործարան՝ մենեջեր	ապահով	Կատարված է
18	2 թաղ. 9 շենք 4 բն.	093.00.45.78.	ՀՀ ՋՈՒ պայմանագրային զինծառայող	ապահով	Կատարված է
19	3 թաղ. 20 շենք 9 բն.	098.83.36.38.	Մայրը 1-ին հիվանդանոց՝ մայրապետ	ապահով	Կատարված է
20	3 թաղ. 39 շենք 31 բն.	091.97.81.01.	“Ավետիք Կարախանյան” ԱԶ խաղալիքների արտադրություն	ապահով	Կատարված է
21	3 թաղ. 212 ենք 40 բն.	077.35.34.57.	TOTEM construct-րնկերություն՝ շինարար	ապահով	Կատարված է
22	2 թաղ. 13 շենք 6 բն.	093.97.62.57.	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
23	5 թաղ. 16 շենք 7 բն.	077.13.63.13.	Արմպլաստ՝ վարորդ	ապահով	Կատարված է
24	3 թաղ. 12 շենք 37 բն.	077.43.41.17.	CPS բենզալցակայան	ապահով	Կատարված է
25	7 թաղ. 9 շենք 22 բն.	093.96.39.98.	ARGA –արտադրությունում, որպես էլեկտրոզոդող	ապահով	Կատարված է
26	7 թաղ. 3 շենք 25 բն.	098.52.55.51.	<<Ձուլակենտրոն գործարան>>բանվոր	ապահով	Կատարված է
27	7 թաղ. 9 շենք 9 բն.	093.70.01.91.	Ֆլեշ ՄՊԸ փականագործ	ապահով	Կատարված է
28	7 թաղ. 6 շենք 18 բն.	077.60.13.30.	Չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
29	7 թաղ. 9 շենք 26 բն.	077.50.18.36.	ՀՀ ոստիկանության Չարենցավանի բաժնի թույլտվության համակարգի ավագ տեսուչ	ապահով	Կատարված է
30	5 թաղ. 14 շենք 14 բն.	098.99.95.53	ծրագրավորող	ապահով	Կատարված է
31	Գ. Ֆանտան, Ուպանյան փող. Տուն 94	098.24.02.07.	Ռազմական ավիացիա՝ ինժեներ	ապահով	Կատարված է
32	5 թաղ. 14 շենք 14 բն.	098.99.95.53.	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
33	3 թաղ. 38 շենք 8 բն.	093.52.91.64.	կահույքագործ	ապահով	Կատարված է
34	7 թաղ. 6 շենք 6 բն.	093.84.28.17.	Չարենցավան համայնքապետարան	ապահով	Կատարված է

ՆԵՐԱՇՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) 3գ դասարանում սովորում են 34 աշակերտ՝ 17 տղա, 17 աղջիկ: Երեխաները դպրոց են գալիս ոգևորված, պատրաստ՝ նոր գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ ձեռք բերելու: Երեխաները ընկերասեր են, սիրում և հարգում են միմյանց: Ձևավորվում է համերաշխ կոլեկտիվ, չունենք դժվար դաստիարակվող երեխաներ:

Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում _____ Նոր ուսումնական տարին սկսեցինք տեղեկատվությամբ, թե ինչպես պետք է ընթանա դասապրոցեսը, ինչ կանոններ պետք է կիրառվեն դպրոցում: Ուսումնական տարվա ընթացքում նախատեսվում են էքսկուրսիաներ, միջոցառում-ցերեկույթներ, ուսումնադաստիարակչական այլ աշխատանքներ, որոնք ուղղված կլինեն դաստիարակելու և կրթելու վերլուծող, խելացի, կարգապահ աշակերտ-անհատի: Ձարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը, նպատակաուղղել երեխայի արժեհամակարգի ձևավորումը և յուրաքանչյուր անհատ-աշակերտի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ: Բոլոր դաստիարակչական աշխատանքները կատարել՝ հաշվի առնելով աշակերտների տարիքը

ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն __ Այս նպատակով կազմակերպել էքսկուրսիաներ դեպի մոտակա հոգևոր մշակութային կենտրոններ: Աշակերտի մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ: Նույն նպատակով կատարել պատմական ակնարկ, որը կնպաստի հոգևոր դաստիարակության ձևավորմանը:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն _____ Ֆիլմերի միջոցով ցուցադրել և բացատրել ,թե գեղեցիկը ինչ դեր ունի ներկայիս կյանքում: Բացի այդ լսել աշակերտների կարծիքը այդ նյութի վերաբերյալ: Կյանքից բերել օրինակներ և ձևավորել գեղագիտական ճաշակ: Գեղագիտական դաստիարակության հիմքում :_

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն __ Հայրենասիրության կրթության վերաբերյալ կազմակերպել քննարկումներ: Նշել մի շարք ֆիդայիների անուններ և թվարկել այն բնավորության գծերը, որտեղ ակներև է հայրենասիրությունը: Կազմակերպել այցելություններ հայրենական մեծ պատերազմում ,արցախի անկախության , Հայաստանի սահմանների պաշտպանության համար զոհված մարտիկների հուշարձաններ

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն __ Բացատրել և պահանջել ,որ աշակերտները հետևեն իրենց ֆիզպատրաստությանը: Անցկացնել միջդասարանական, միջդպրոցական մրցումներ: Բուժքրոջ հետ պարբերաբար կազմակերպել քննարկումներ, կլոր սեղաններ ուղղված՝ աշակերտների անձնական հիգիենային, օրվա ռեժիմին, առողջ ապրելակերպին: Ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպել <<Առողջության օր>>:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն _____ Աշակերտների մոտ ձևավորել սեր դեպի աշխատանքը, աշխատավոր մարդը: Տալ աշակերտներին այն գաղափարը, որ կարողանա գոյատևել ներկայիս դժվար պայմաններում: Աշակերտների հետ կազմակերպել դպրոցամերձ տարածքի մաքրում, անցկացնել համադպրոցական շաբաթօրյակներ, արթնացնել սեր աշխատանքի նկատմամբ: __

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն _____ Պետք է կազմակերպել էքսկուրսիաներ_ դեպի բնության գիրկը և այդ ընթացքում թվարկել բնապահպանական մի քանի խնդիրներ, որոնք առկա են իրենց շրջապատում և աշակերտներին հանձնարարել հավաքել տեղեկություններ Հայաստանի Հանրապետության ավելի ուշագրավ էկոլոգիական խնդիրների մասին:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը _____ Երկու ամիսը մեկ անգամ հրավիրել ծնողական ժողով: Ամուր հիմքի վրա դնել աշակերտ-ծնող-դպրոց-ուսուցիչ կապը: Ծնողների համար կարողալ մանկավարժական թեմաներով զեկույցներ: Դասարանում ստեղծել ծնողխորհուրդ՝ բաղկացած __3-5 հոգուց, ապահովել ծնողխորհրդի մասնակցությունը ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը _____

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1-ին շաբաթ	1.Դասագրքերի բաշխում 2.Աշխատանքային պլանի կազմում 3.Դասարանի սոցիալապես անապահով, ծնողազուրկ երեխաների հաշվառում և ցուցակի կազմում: 4.Դաս/ժամ << Օրը սկսենք բարևով >> 5.Ծնողական ժողովի անցկացում:	01.09-08.09	Ուսուցիչ,աշակերտներ,ծնողներ
2-րդ շաբաթ	1Դասարանական անկյան ձևավորում : 2.Աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի ներքին կարգապահական կանոնները: 3. Դաս/ժամ<<Ինչու է անհրաժեշտ օղափոխել սենյակը>> :	11.09-15.09	Ուսուցիչ,աշակերտներ
3-րդ շաբաթ	1.Մասնակցել անկախության 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին ա/<<Ազատությունն իմ աչքերով >> թեմատիկ կավճանկար դպրոցի բակում: բ/<<ՀՀ պետական խորհրդանիշների ստեղծման պատմությունը >>քննարկում: 2.<<Անվտանգ երթևեկություն>> անկյան պատրաստում: 3. Դաս/ժամ << Ով է հետիոտնը >> :	18.09-22.09	Ուսուցիչ,աշակերտներ,ԴԱԿ
4-րդ շաբաթ	1.Հերթապահություն դասարանում 2. Դասարանի սանիտարահիգիենիկ վիճակի պահպանում /փոխնորդ կոշիկներ,հագուստ,անձեռոցիկների, առկայություն/ 3. Դաս/ժամ <<Կարգապահությունը դպրոցում>> : 4. Անցկացնել դասղեկի դասալսում:	25.09-29.09	Ուսուցիչ,աշակերտներ
5-րդ շաբաթ	1.Մասնակցություն <<Ուսուցչի օրը>>դպրոցում տոնակատարություններին: 2.Մասնակցություն դպրոցի փորձնական տարիանման աշխատանքներին: 3.Դաս/ժամ <<Ուսուցչի դերը իմ կյանքում>> :	02.10-06.10	Ուսուցիչ,աշակերտներ
6-րդ շաբաթ	1.Ծնողներին ներգրավել դաստիարակչական աշխատանքներում ծնող-ուսուցող,ծնող-խորհրդատու: 2.Շնորհալի աշակերտների ցուցակի կազմում: 3.Դաս/ժամ <<Ինչպես օգնել մարդկանց>>:	09.10-13.10	Ուսուցիչ,աշակերտներ
7-րդ շաբաթ	1.Դասագրքերով և գրենական պիտույքներով ապահովածության վիճակի ստուգում 2.Անհատական աշխատանք լեզվական խնդիրներ ունեցող սովորողների հետ: 3. Դաս/ժամ <<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց>> 4. Ծնողական ժողովի անցկացում	16.10-20.10	Ուսուցիչ,աշակերտներ,ծնողներ
8-րդ շաբաթ	1.Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում : 2.Այցելություն Սուրբ փրկիչ եկեղեցի 3. Դաս/ժամ<<Ովքեր են իմ ընկերները,ինչն եմ կարևորում ընկերության մեջ>> 4. Անցկացնել դասղեկի դասալսումներ սովորողների դասին պատրաստվածությանը հետևելու նպատակով	30.10-03.11	Ուսուցիչ,աշակերտներ
9-րդ շաբաթ	1.Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ: 2. Էքսկուրսիա՝ աշնանային այգի: 3. Դաս/ժամ <<Գազը վտանգավոր կարող է լինել, եթե չգիտես նրանից օգտվելու կանոնները>>:	06.11-10.11	Ուսուցիչ,աշակերտներ
10-րդ շաբաթ	1.Դասարանական անկյան թարմացում: 2.Աշխատանք հետ մնացող աշակերտների հետ: 3. Դաս/ժամ <<Բարեկիրթ շփում և հաղորդակցում>>:	13.11-17.11	Ուսուցիչ,աշակերտներ
11-րդ շաբաթ	1.Ծաղիկների խնամք, նախապատրաստում ձմռանը 2. Աշխատանք անհարգելի բացակայող և հաճախ ուշացող աշակերտների ծնողների հետ: 3. Դաս/ժամ <<Փողոցներում և ճանապարհներին սովորողների վարքի հիմնական կանոնները >>:	20.11-24.11	Ուսուցիչ,աշակերտներ

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2		պար, թատերական խմբակ		
3				
4		պար, նկարչություն		
5		պար		
6				
7		պար		
8		պար, թատերական խմբակ		
9				
10			կարատե	
11			կարատե	
12				
13				
14				անգլերեն
15				
16				ռուսերեն
17				
18				
19				
20				մենթալ
21				
22				
23		նկարչություն		
24			կարատե	
25		պար,		անգլերեն
26				Մաթեմ, մայրենի
27		երգ		
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, սոսնհալական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաորոշված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

- Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝
- 1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան:
 - 2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը:
 - 3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակի ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը:
 - 4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹՎԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրտության, պետականության և մարդասիրտության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱՎՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաորոշված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:
2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.
- 1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրտությունը, աշխատասիրտությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.
 - 3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:
2. Սովորողն իրավունք ունի՝
- 1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.
 - 2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև սովյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.
 - 3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.
 - 4) մասնակցելու ներդրոցական և արտադրոցական միջոցառումների.
 - 5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.
 - 6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.
 - 7) ազատորեն փոխելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.
 - 8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրթական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամացնի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

